

P7_TA(2010)0089

Následky celosvetovej finančnej a hospodárskej krízy pre rozvojové krajiny a rozvojovú spoluprácu

Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. marca 2010 o následkoch celosvetovej finančnej a hospodárskej krízy pre rozvojové krajiny a rozvojovú spoluprácu (2009/2150(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na samit skupiny G-20, ktorý sa konal 24. – 25. septembra 2009 v Pittsburghu, a na samit tejto skupiny, ktorý sa konal 2. apríla 2009 v Londýne,
- so zreteľom na samit skupiny G-8, ktorý sa konal 8. – 10. júla 2009 v talianskom meste L'Aquila,
- so zreteľom na Miléniovú deklaráciu OSN z 8. septembra 2000, v ktorej sa stanovujú rozvojové ciele tisícročia (RCT) ako spoločne stanovené kritériá medzinárodného spoločenstva zacielené okrem iného na odstránenie chudoby a hladu,
- so zreteľom na Európsky konsenzus o rozvoji¹ a na Kódex správania EÚ v oblasti komplementárnosti a rozdelenia práce v rozvojovej politike²,
- so zreteľom na Monterreyský konsenzus schválený na Medzinárodnej konferencii o financovaní rozvoja, ktorá sa konala v mexickom meste Monterrey v dňoch 18. – 22. marca 2002,
- so zreteľom na Parížsku deklaráciu o účinnosti pomoci a Akčný plán z Akkry,
- so zreteľom na správu Medzinárodného menového fondu (MMF) s názvom Vplyv svetovej finančnej krízy na krajiny s nízkymi príjmami – aktualizácia uverejnenú v septembri 2009,
- so zreteľom na správu MMF s názvom Globálny hospodársky výhľad – podpora hospodárskej obnovy uverejnenú v októbri 2009,
- so zreteľom na správu MMF s názvom Aktualizovaný svetový hospodársky výhľad uverejnenú v januári 2010,
- so zreteľom na správu Svetovej banky s názvom Ochrana pokroku: problémy krajín s nízkymi príjmami v období globálnej recesie uverejnenú v septembri 2009,
- so zreteľom na správu Svetovej banky s názvom Financovanie globálneho rozvoja: plánovanie globálnej hospodárskej obnovy v roku 2009 uverejnenú v júni 2009,
- so zreteľom na správu Svetovej banky s názvom Svetový hospodársky výhľad – kríza, financie a rast uverejnenú v januári 2010,

¹ Ú. v. EÚ C 46, 24.2.2006, s. 1.

² Závery Rady 9558/07, 15. máj 2007.

- so zreteľom na Európsku správu o rozvoji za rok 2009 s názvom Prekonávanie zraniteľnosti v Afrike – utváranie nového európskeho prístupu uverejnenú v októbri 2009,
- so zreteľom na štúdiu, ktorú na základe zadania Komisie vypracovala konzultačná skupina HTSPE, s názvom Program efektívnosti pomoci: výhody európskeho prístupu uverejnenú v októbri 2009,
- so zreteľom na správu pracovnej skupiny OSN na zisťovanie nedostatkov pri plnení RCT s názvom Posilnenie globálneho partnerstva pre rozvoj v čase krízy uverejnenú v septembri 2009,
- so zreteľom na správu UNCTAD s názvom Správa o obchode a rozvoji 2009 uverejnenú v septembri 2009,
- so zreteľom na správu UNCTAD s názvom Najmenej rozvinuté krajiny 2009: správa a riadenie štátu a rozvoja,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 26. novembra 2009 o samite FAO a potravinovej bezpečnosti¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. októbra 2009 o následkoch celosvetovej finančnej a hospodárskej krízy pre rozvojové krajiny a rozvojovú spoluprácu²,
- so zreteľom na svoje vypočutie o následkoch celosvetovej finančnej a hospodárskej krízy pre rozvojové krajiny a rozvojovú spoluprácu, ktoré sa konalo 10. novembra 2009, a najmä na vystúpenie profesora Guttorma Schjelderupa o nezákonných peňažných tokoch a daňových rajoch,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. októbra 2009 o samite G20 z 24. – 25. septembra 2009 v Pittsburghu³,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2009 o výročných správach Európskej investičnej banky a Európskej banky pre obnovu a rozvoj za rok 2007⁴,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. februára 2006 o nových nástrojoch na financovanie rozvoja v rámci rozvojových cieľov milénia⁵,
- so zreteľom spoločné uznesenie prijaté Spoločným parlamentným zhromaždením AKT – EÚ 3. decembra 2009 v Luande o vplyve finančnej krízy na štáty AKT,
- so zreteľom na rozsudok Súdneho dvora zo 6. novembra 2008 o právnom základe rozhodnutia 2006/1016/ES⁶,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/29/ES z 23. apríla 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť a rozšíriť schému

¹ Prijaté texty, P7_TA(2009)0102.

² Prijaté texty, P7_TA(2009)0029.

³ Prijaté texty, P7_TA(2009)0028.

⁴ Prijaté texty, P6_TA(2009)0185.

⁵ Ú. v. EÚ C 290, 29.11.2006, s. 396.

⁶ Vec C-155/07, *Európsky parlament / Rada Európskej únie*; Ú. v. EÚ C 327, 20.12.2008, s. 2.

- Spoločenstva na obchodovanie s emisnými kvótami skleníkových plynov¹,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. apríla 2009 o podpore rozvojových krajín pri prekonávaní krízy (KOM(2009)0160),
 - so zreteľom na pracovný dokument Komisie z 5. apríla 2005 s názvom Nové zdroje financovania rozvoja: preskúmanie možností (SEK(2005)0467),
 - so zreteľom na závery Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy z 18. a 19. mája 2009 týkajúce sa podpory rozvojových krajín pri riešení krízy,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 15. septembra 2009 s názvom Súdržnosť politik v záujme rozvoja: vytvárania politického rámca pre prístup celej Únie (KOM (2009)0458), na závery Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy zo 17. novembra 2009 o súdržnosti politik v záujme rozvoja a na operačný rámec účinnosti pomoci,
 - so zreteľom na konferenciu OSN o svetovej finančnej a hospodárskej kríze a jej dôsledkoch na rozvoj a so zreteľom na výsledok tejto konferencie schválený Valným zhromaždením OSN v podobe uznesenia 63/303 z 9. júla 2009,
 - so zreteľom na konferenciu o inovatívnom financovaní, ktorá sa konala v Paríži 28. a 29. mája 2009, a na medzinárodnú konferenciu o financovaní rozvoja uskutočnenú v Dauhe od 28. novembra do 2. decembra 2008,
 - so zreteľom na odporúčania komisie expertov predsedu Valného zhromaždenia OSN pre reformu medzinárodného peňažného a finančného systému uverejnené v marci 2009,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozvoj a stanovisko Výboru pre medzinárodný obchod a Výboru pre hospodárske a menové veci (A7-0034/2010),
- A. keďže rast rozvíjajúcich sa a rozvojových ekonomík predstavoval v roku 2009 len 2,1 % v porovnaní so 6,1 % mierou rastu v roku 2008,
- B. keďže podľa odhadov poklesne objem celosvetového obchodu s tovarom v roku 2009 o 17 %, zatiaľ čo investície do obchodu a infraštruktúry stagnujú v dôsledku úverovej krízy, a keďže najmenej rozvinuté krajiny kríza postihla obzvlášť ťažko,
- C. keďže medzinárodné finančné inštitúcie majú problémy uspokojiť potreby rozvojových krajín a budú vystavené vážnym obmedzeniam v poskytovaní úverov, ak sa nezvýši objem kapitálu,
- D. keďže by sa nemali prehliadať následky svetovej krízy na rozvojové krajiny so stredne vysokými príjmami,
- E. keďže nedostatky v regulácii, dohľade a kontrole finančných trhov, ako aj nedostatky v existujúcich systémoch dohľadu a rýchleho varovania, ako aj niektoré politiky medzinárodných finančných inštitúcií, spôsobili a urýchlili systémovú krízu globálnych rozmerov, ktorá si vyžaduje prehodnotenie existujúcich modelov, ktoré by mali zahŕňať

¹ Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 63.

medzinárodné kompenzácie a rozdelenie zaťaženia,

- F. keďže daňové raje poskytujú útočisko na skrývanie peňazí, čím vytvárajú motiváciu na oslabenie riadnej správy, najmä v oblasti daní a právneho štátu; keďže objem nezákonných kapitálových tokov z rozvojových krajín sa odhaduje na 641 až 941 miliárd USD, čo zodpovedá približne desaťnásobku celosvetovej rozvojovej pomoci,
 - G. keďže korupcia na celom svete predstavuje podľa výročnej správy Transparency International za rok 2008 50 miliárd USD, čo je takmer polovica objemu svetovej oficiálnej rozvojovej pomoci a investícií nevyhnutných na splnenie cieľov v oblasti pitnej vody a verejného zdravia,
 - H. keďže Európska únia je najvýznamnejším poskytovateľom pomoci vzhľadom na to, že na ňu pripadá približne 60 % globálnej pomoci za rok 2008, zatiaľ čo Komisia predpokladá, že v záväzkoch na oficiálnu rozvojovú pomoc (ODA) bude v roku 2009 chýbať 22 miliárd USD,
 - I. keďže pokles vo výkonnosti rozvinutých hospodárstiev, ktorý spôsobila svetová kríza, nevyhnutne povedie k poklesu objemu ODA v čase, keď je vonkajšia pomoc pre rozvojové krajiny životne dôležitá,
 - J. keďže takmer všetky prísľuby EÚ (99 %) vyplývajú z existujúcich záväzkov; 8,8 miliárd je predfinancovaných, čo znamená riziko, že v prichádzajúcich rokoch bude k dispozícii menej prostriedkov,
 - K. keďže európsky prístup k efektívnosti pomoci by mohol v období rokov 2010 až 2015 viesť k zvýšeniu účinnosti o 3 až -6 miliárd EUR ročne,
1. intenzívne si uvedomuje, že v uplynulých dvoch rokoch došlo k niekoľkým nadväzujúcim globálnym krízam (potravinovej, energetickej, klimatickej, finančnej, hospodárskej a sociálnej), ktoré majú závažný dosah na priemyselné krajiny a krajiny s rozvíjajúcim sa hospodárstvom, ale až zničujúce dôsledky pre chudobné obyvateľstvo v rozvojových krajinách, pričom v celom svete je viac ako 200 miliónov pracovníkov ohrozených extrémnou chudobou a viac ako šestina svetového obyvateľstva trpí hladom;
 2. zdôrazňuje, že povinnosťou EÚ je pomáhať rozvojovým krajinám pri vyrovnávaní sa s bremenom svetovej hospodárskej krízy a zmeny klímy, za ktoré nenesú zodpovednosť; vyzýva preto členské štáty, aby si v plnom rozsahu splnili svoje záväzky týkajúce sa ODA rozvojovým krajinám;
 3. vyzýva na posilnenie záväzkov dosiahnuť rozvojové ciele tisícročia do roku 2015 a požaduje lepšie koordinovanú činnosť v súvislosti s hodnotením RCT v roku 2010; vyzýva všetky členské štáty, aby preukázali čo najväčšiu podporu samitu OSN venovanom Rozvojovým cieľom tisícročia, ktorý sa uskutoční v roku 2010, a aby sa zhodli na spoločnom postoji prezentovanom na tomto samite;
 4. žiada členské štáty, aby v plnej miere splnili svoje záväzky týkajúce sa ODA tak na dvojstrannej, ako aj na viacstrannej úrovni;
 5. žiada členské štáty, aby zvýšili objem ODA s cieľom dosiahnuť svoj spoločný cieľ, ktorým je podiel 0,56 % ODA z hrubého národného dôchodku (HNP) do roku 2010 a

0,7 % ODA z HND do roku 2015; ďalej žiada, aby urýchlili úsilie o zvýšenie účinnosti pomoci prostredníctvom uplatnenia Parížskej deklarácie a Akčného plánu z Akkry prostredníctvom lepšej koordinácie svojich činností, skvalitnením predvídateľnosti a trvácnosti mechanizmov pomoci, urýchlením frekvencie dodávok pomoci, pokračovaním v odstraňovaní viazania pomoci, ako aj prostredníctvom zvyšovania absorpčnej kapacity príjemcov pomoci; podporuje novú medzinárodnú iniciatívu za transparentnosť pomoci, ktorej cieľom je skvalitnenie dostupnosti a prístupnosti informácií o pomoci, čím sa zvýši legitimita a umožní sa zabezpečiť, aby bola použitá spôsobom, ktorý bude v boji proti chudobe najúčinnjší; vyzýva všetky členské štáty, ktoré sa ešte k tejto iniciatíve nepripojili, aby tak urobili;

6. zdôrazňuje, že splnenie záväzkov týkajúcich sa ODA je nevyhnutné, no stále nepostačuje na vyriešenie núdzového stavu rozvoja, a opakuje svoju výzvu Komisii, aby aktívne podporovala existujúce inovatívne nástroje na financovanie rozvoja a aby bezodkladne zabezpečila ďalšie inovatívne zdroje;
7. so znepokojením berie na vedomie zníženie úsilia, ktoré sa v rámci ODA venuje verejnému zdraviu, najmä pokiaľ ide o práva v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia, ktoré je kľúčové na dosiahnutie RCT; konštatuje, že zdravá a silná pracovná sila je základnou podmienkou hospodárskeho rozvoja;
8. žiada Komisiu, aby pokračila v procese reformy medzinárodnej rozvojovej spolupráce;
9. zdôrazňuje, že prebiehajúca reforma štruktúry medzinárodnej pomoci by nemala byť krokom späť z hľadiska doposiaľ dosiahnutých výsledkov v oblasti rozvoja a nesmie členským štátom slúžiť ako zámerka na nedodržanie ich sľubov;
10. domnieva sa, že samotná suma prostriedkov na rozvojovú pomoc nestačí na posúdenie efektivity a účinnosti opatrení rozvojovej pomoci Európskej únie;
11. domnieva sa, že prioritou by malo byť naďalej prekonanie finančnej a hospodárskej krízy;
12. zdôrazňuje, že je potrebné naďalej poskytovať pomoc a neustále ju prispôbovať novým skutočnostiam a podmienkam;
13. zdôrazňuje, že globálna hospodárska kríza vyžaduje zlepšenie rozvojovej spolupráce v oblasti kvantity i kvality;
14. zdôrazňuje, že obmedzenie poskytovania úverov spôsobené depresívnym cyklom, pokles objemu medzinárodného obchodu, investícií a prevodov finančných prostriedkov migrantov, sú cesty, ktorými sa kríza preniesla z rozvinutých krajín na rozvojové krajiny, a že Úia musí vo všetkých týchto oblastiach vyvinúť iniciatívy a posilniť svoju úlohu na medzinárodnej scéne zladeným, komplexným a koherentným spôsobom;
15. vyzýva Radu a Komisiu, aby pri kontrole svojich nástrojov a politík rozvojovej spolupráce dbali aj na to, aby mali čo najnižšie nežiaduce vplyvy na hospodárstva rozvojových krajín, ako je rastúca závislosť od prostriedkov rozvojovej pomoci s negatívnym vplyvom na rast, mzdy a zamestnanosť, ako aj klientelizmus a korupcia;
16. vyzýva Radu a Komisiu, aby zlepšili koordináciu bilaterálnej a multilaterálnej rozvojovej spolupráce, pretože zlá koordinácia je jednou z hlavných príčin nedostatočnej efektívnosti

rozvojovej pomoci;

17. uznáva, že nedostatky v regulácii, dohľade a kontrole finančného sektora, ako aj niektoré politiky finančných inštitúcií, neumožnili zabrániť kríze a namiesto toho jej negatívny dosah ešte posilnili; zdôrazňuje, že na rozdiel od vývoja v rozvinutých krajinách tieto podmienky výrazne znížili schopnosť rozvojových krajín reagovať na hospodársky pokles prijatím fiškálnych stimulačných opatrení;
18. zdôrazňuje, že na hospodársku a finančnú krízu je potrebná komplexná reakcia, že žiadna finančná inštitúcia, segment trhu alebo jurisdikcia sa nesmie vyňať z regulácie alebo dozoru a že transparentnosť a zodpovednosť všetkých strán musí byť základom nového spôsobu medzinárodného finančného riadenia;
19. na jednej strane víta lepšie možnosti pre krajiny s nízkymi príjmami prijímať pôžičky poskytnuté medzinárodnými finančnými inštitúciami, ako aj vyššiu úroveň výdavkov na opatrenia proti chudobe, dôraz na znižovanie chudoby a výdavky na podporu rastu v rozvojových krajinách; vyjadruje však veľké znepokojenie nad možnou hrozbou rozšírenia zadlženia rozvojových krajín ďalšej krízy týkajúcej sa udržateľnosti dlhu, a vyzýva vlády, aby čo najskôr konali s cieľom reformy medzinárodných finančných inštitúcií;
20. vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala uplatňovaním návrhu Svetovej banky týkajúceho sa založenia fondu na pomoc, ktorého cieľom je financovanie potravinovej bezpečnosti, sociálnej ochrany a ľudského rozvoja;
21. žiada vedúcich predstaviteľov skupiny G-20, aby bezodkladne realizovali záväzok, ktorý prijali na samite v Pittsburghu v septembri 2009, týkajúci sa reformy globálnej štruktúry rozvoja a aby v tomto rámci presunuli aspoň 5% podielov svojich kvót v MMF rozvíjajúcim sa a rozvojovým ekonomikám a aspoň 3% hlasovacích práv v Svetovej banke rozvojovým krajinám a krajinám s prechodnou ekonomikou;
22. zdôrazňuje potrebu reformy usporiadania svetového hospodárstva, aby sa zabezpečilo lepšie zastúpenie rozvojových krajín v rozhodovacích fórach; na tieto účely navrhuje rozšíriť skupinu G20 najmenej o jedného zástupcu rozvojových krajín, najmä najmenej rozvinutých krajín, ktorým by mohla byť v súčasnosti predsedajúca krajina G77;
23. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby venovali osobitnú pozornosť podpore, ochrane dôstojnej práce a boju proti diskriminácii žien a detskej práci v súlade s odporúčaniami Medzinárodnej organizácie práce, ktorej úloha by sa mala posilniť;
24. zdôrazňuje potrebu posunu k takému medzinárodnému systému riadenia, ktorý bude chrániť najohrozenejších ľudí a krajiny, predovšetkým tých, ktorí boli najviac zasiahnutí krízou a ktorí nemajú k dispozícii efektívne záchranné siete;
25. konštatuje, že členské krajiny MMF schválili poskytnutie 250 miliárd USD zvláštnych práv čerpania a že z nich je iba 18 miliárd USD určených pre rozvojové krajiny; naliehavo žiada členské štáty a medzinárodné spoločenstvo, aby posúdili Sorosov návrh na to, aby bohaté krajiny poskytli svoje zvláštne práva čerpania fondu pre celosvetové verejné statky, ako je napr. boj proti zmene klímy a chudobe;
26. žiada Radu a Komisiu, aby sa zasadzovali za zvýšenie prostriedkov medzinárodných

finančných inštitúcií, ktoré bolo dohodnuté na samite G20;

27. žiada Radu a Komisiu, aby podporovali ambicióznu reformu MMF;
28. žiada o posilnenie makroekonomickej spolupráce v rámci G20, posilnenie úlohy systému OSN a reformu medzinárodných finančných inštitúcií na zabezpečenie zladenej reakcie na krízu a jej dôsledky v rozvojových krajinách;
29. vyjadruje poľutovanie nad tým, že finančný sektor do plnej miery nevyvodil dôsledky z tejto bezprecedentnej krízy napriek tomu, že mu bola poskytnutá obrovská štátna pomoc; víta v tejto súvislosti záväzok vedúcich predstaviteľov krajín skupiny G-20 vyjadrený na samite v Pittsburghu v septembri 2009, že zabezpečia, aby finančný sektor uhradil náklady krízy, ktoré dosiaľ znášali daňoví poplatníci, iní občania a verejné služby tak vo vyspelých ekonomikách, ako aj v rozvojových krajinách;
30. je presvedčený, že zdanenie bankového systému by bolo spravodlivý príspevok finančného sektora ku globálnej sociálnej spravodlivosti; požaduje stanovenie medzinárodnej dane z finančných transakcií, aby sa celkový daňový systém stal spravodlivejším a aby sa získali ďalšie zdroje na financovanie rozvoja a celosvetových verejných statkov, najmä na prispôbenie sa rozvojových krajín zmene klímy a jej vplyvom;
31. vyzýva Komisiu, aby predložila oznámenie o tom, ako môže zdanenie medzinárodných finančných transakcií pomôcť o. i. pri dosahovaní rozvojových cieľov tisícročia RCT, náprave globálnej nerovnováhy a podpore udržateľného rozvoja na celom svete;
32. žiada, aby sa správa Medzinárodného menového fondu o príspevku finančného systému k platbe zaťaženií spojených s rozličnými intervenciami vlád, pripravovaná na ďalšiu schôdzu G20, zaoberala všetkými priamymi a nepriamymi zaťažzeniami verejných financií, a najmä ich dôsledkami na rozpočty rozvojových krajín;
33. s veľkým znepokojením konštatuje, že v roku 2010 sa v rozvojových krajinách očakáva nedostatok financií vo výške 315 miliárd USD, a že rastúca fiškálna núdza v najzraniteľnejších krajinách ohrozuje 11,6 miliárd USD základných výdavkov na vzdelávanie, zdravotníctvo, infraštruktúru a sociálnu ochranu; považuje preto za vhodné preskúmať dôvody na uzavretie dohody s veriteľskými krajinami, na základe ktorej by sa pre najchudobnejšie krajiny zaviedlo dočasné moratórium alebo zrušenie dlhov, čo by im umožnilo zaviesť proticyklickú fiškálnu politiku na zmiernenie závažných následkov krízy; navrhuje vyvinúť úsilie na uľahčenie opatrení pre transparentné urovnávanie dlhov arbitrážou;
34. víta iniciatívu členských štátov zaviesť dobrovoľné poplatky z emisií z leteckej a námornej dopravy, ktoré by slúžili ako príspevok k financovaniu nákladov na opatrenia na zmiernenie a prispôbenie sa zmene klímy v rozvojových krajinách, a vyzýva všetky členské štáty, aby zvážili zavedenie podobných poplatkov;
35. v súlade so svojim uznesením 21. októbra 2008 vyzýva členské štáty a Komisiu, aby sa v rámci systému obchodovania s emisiami Európskej únie dohodli na venovaní najmenej 25 % príjmov pochádzajúcich z aukcií s emisnými kvótami na podporu rozvojových krajín s použitím verejných investícií pri riešení následkov zmeny klímy;

36. žiada Komisiu a členské štáty, aby podporovali všetky opatrenia na boj proti zmene klímy, ktorej hlavnými obeťami sú rozvojové krajiny, a v tejto súvislosti kládli dôraz na primeraný transfer technológií;
37. žiada Komisiu a členské štáty, aby venovali ďalšiu pozornosť spojeniu medzi ekologickou krízou a krízou rozvoja, a žiada, aby sa udržateľný rozvoj a tzv. zelený rast stali strategickými prioritami EÚ; žiada EÚ, aby vyčlenila ďalšie peniaze na pnenie záväzkov boja proti zmene klímy v rozvojových krajinách zohľadňujúc rastúci počet environmentálnych utečencov;
38. víta záväzkov Európskej rady z októbra 2009 neoslabovať rozvojové ciele tisícročia v oblasti potláčania zmien klímy; nalieha na Radu, aby čo najskôr a v rámci záverov kodanského samitu a kompromisov G20 odsúhlasila pevné finančné záväzky, ktoré umožnia rozvojovým krajinám vyrovnávať sa so zhoršujúcimi klimatickými podmienkami a zabezpečiť, aby pomoc, ktorú potrebujú v dôsledku hospodárskej krízy, nevedla k ich opätovnej nadmernej zahraničnej zadlženosti;
39. zdôrazňuje zásadný význam prevodov finančných prostriedkov migrantov ako kapitálu smerujúceho priamo do rúk cieľových skupín obyvateľstva v rozvojových krajinách, ktoré by ich dokázali rýchlo využiť na naliehavé potreby; žiada členské štáty a prijímajúce krajiny, aby umožnili uskutočňovanie prevodov finančných prostriedkov migrantov, a aby sa usilovali o zníženie nákladov na tieto prevody;
40. víta záväzkov vedúcich predstaviteľov krajín G8, ktorý prijali na samite v talianskej L'Aquile v júli 2009, znížiť do 5 rokov náklady na prevody finančných prostriedkov migrantov z 10 % na 5 %; domnieva sa, že lepšia hospodárska súťaž na trhu a širší regulačný rámec sú zásadnými opatreniami na zníženie transakčných nákladov na prevody finančných prostriedkov migrantov, a to za súčasného urýchleného zavádzania nových technológií a podpory finančného začlenenia chudobných obyvateľov v rozvojových krajinách;
41. podporuje vytváranie spoločných verejno-verejných a verejno-súkromných rozvojových iniciatív na základe verejného vedenia za podpory súkromných darcov a v súlade s prioritami partnerských krajín, ktoré môžu byť prostriedkom na zvýšenie zodpovedných a udržateľných priamych investícií do rozvojových krajín a uľahčenie prenosu technológií;
42. pripomína kľúčovú úlohu organizácií občianskej spoločnosti, miestnych orgánov a decentralizovanej spolupráce vo vysporiadaní sa s hospodárskou krízou a v rozvojovom procese; v tejto súvislosti žiada Komisiu, aby decentralizáciu v rozvojových krajinách stanovila ako jednu z prioritných oblastí financovania z prostriedkov európskej pomoci rozvojovým krajinám;
43. víta schválenie mechanizmu FLEX pre ohrozenosť určeného na podporu krajín Afriky, Karibiku a Tichomoria (AKT), ktoré spĺňajú určité kritériá, pri riešení sociálnych dôsledkov krízy a naliehavo požaduje rýchle poskytnutie prostriedkov; znova však zdôrazňuje znepokojenie nad tým, ako zamýšľa Komisia vyplniť v nasledujúcich rokoch finančnú medzeru spôsobenú poskytnutím rozpočtovej podpory na začiatku rozpočtového obdobia;
44. považuje obchod za hlavnú hybnú silu rastu a znižovania chudoby v rozvojových

- krajinách a vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby využili svoj medzinárodný vplyv na to, aby bol rozvoj naďalej stredobodom dauhaského kola rokovaní, a na dosiahnutie úspešného, spravodlivého a na rozvoj zameraného ukončenia dauhaského kola rokovaní a aby súčasne posilnili orientáciu politiky EÚ v oblasti pomoci obchodu na chudobných;
45. zdôrazňuje, že podľa článku 208 ZFEÚ musí Európska únia vykonávať svoje politiky v oblasti obchodu, bezpečnosti, migrácie, poľnohospodárstva a v iných oblastiach koherentným spôsobom s cieľom umožniť, aby z nich na jednej strane čerpali výhody rozvojové krajiny, a na druhej strane, aby podporovali spravodlivý finančný a obchodný systém podporujúci rozvoj;
 46. pripomína, že zásada súdržnosti politiky v záujme rozvoja, ktorá je ustanovená v zmluvách EÚ, je základnou koncepciou na splnenie RCT; nalieha na EÚ, aby vypracovala takú obchodnú politiku, ktorá bude súdržná a v súlade s dosiahnutím rozvojových cieľov tisícročia; žiada vypracovanie pevných právnych mechanizmov, ktoré by zabezpečili zodpovednosť EÚ za plnenie záväzkov, pokiaľ ide o súdržnosť politiky;
 47. žiada lepšiu súdržnosť rozvojovej pomoci s inými politikami EÚ; konštatuje, že napríklad uvádzanie na trh dotovaných poľnohospodárskych výrobkov EÚ môže prekážať vzniku zdravých trhov pre výrobky chudobných miestnych poľnohospodárov, a môže tak narúšať úsilie projektov, ktoré sa snažia o zlepšenie miestneho poľnohospodárstva;
 48. je presvedčený, že vyvážené, spravodlivé a na rozvoj orientované zakončenie kola rokovaní z Dauhy by mohlo urýchliť hospodárske oživenie po kríze a prispieť k zmierneniu chudoby v rozvojových krajinách, vytvoreniu kvalitných pracovných miest a zníženiu spotrebiteľských cien; je preto veľmi znepokojený nedostatkom pokroku v kole rokovaní z Dauhy;
 49. konštatuje, že na dosiahnutie lepšej finančnej stability a na zlepšenie fungovania globálneho obchodného systému v rámci WTO je nutné pokročiť bližšie k novému medzinárodnému menovému a finančnému systému, ktorý bude založený na multilaterálnych pravidlách riešiacich špecifické problémy rozvojových krajín a ktorý bude patriť do rámca OSN;
 50. pripomína, že cieľom stratégie s názvom Pomoc obchodu je pomáhať rozvojovým a najmenej rozvinutým krajinám pri rokovaní o obchodných dohodách, pri ich uplatňovaní a využívaní ich výhod s cieľom rozšíriť ich obchod a zrýchliť odstraňovanie chudoby; žiada Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili splnenie záväzkov celej EÚ poskytovať 2 miliardy EUR ročne do roku 2010; žiada Komisiu, aby predložila podrobné informácie a čísla o rozpočtových riadkoch, prostriedky z ktorých sa využívajú na financovanie pomoci súvisiacej s obchodom a stratégie Pomoc obchodu (popri rozpočtovému riadku 20 02 03) a na celkové financovanie stratégie Pomoc obchodu z rozpočtu EÚ;
 51. opätovne potvrdzuje skutočnosť, že dohody o hospodárskom partnerstve by sa mali považovať za nástroj na podporu rozvoja a nemali by sa považovať len za nástroje medzinárodného obchodu, naliehavo žiada Komisiu, aby vyvinula úsilie o rýchle zavŕšenie rokovaní pri súčasnom zohľadnení spôsobov, akými môžu ustanovenia týchto dohôd ovplyvniť schopnosť rozvojových krajín zvládnuť krízu;
 52. poznamenáva, že výrazný pokles príjmov z vývozu v mnohých rozvojových krajinách, a

najmä v najmenej rozvinutých krajinách, znížil rast a rozvoj južných krajín; vyzýva Komisiu, aby pri rokovaniach o obchodných dohodách, najmä o dohodách o hospodárskom partnerstve, a pri ich uplatňovaní posilnila súdržnosť politik EÚ pre rozvoj a okrem iného podporu dôstojnej práce, blahobytu a vytvárania pracovných miest a aby zabezpečila primeranú asymetriu a prechodné obdobia v obchodných záväzkoch a tiež rešpektovanie priorít jednotlivých krajín, ako aj primerané konzultácie s kľúčovými subjektmi a občianskou spoločnosťou;

53. domnieva sa, že tie rozvojové krajiny, ktoré sú v mimoriadnej miere závislé od finančných prostriedkov z rozvojovej pomoci a sú veľmi orientované na vývoz, sú dosiaľ najviac zasiahnuté krízou, pretože finančné toky zo severu na juh sa stále oslabujú a domáce trhy v mnohých rozvojových krajinách sú príliš slabé na to, aby kompenzovali pokles vývozu;
54. žiada Komisiu, aby uskutočnila hodnotenie závislosti krajín AKT od vývozu a posúdila jeho súlad s rozvojovými cieľmi stanovenými v strategických dokumentoch pre jednotlivé krajiny;
55. víta uzatvorenie dohody o globálnom systéme obchodných preferencií, mechanizmu, ktorý vytvorilo 22 rozvojových krajín s cieľom obmedziť clá a iné prekážky vývozu tovaru, s ktorým navzájom obchodujú v snahe zabezpečiť zvýšiť objem obchodu Juh–Juh a aby sa tento obchod stal nezávislejším od turbulencií vo svetovom obchode.;
56. je presvedčený o tom, že protekcionizmus nie je správnou reakciou na krízu, a zdôrazňuje svoju výzvu EÚ, aby priložila ruku k dielu odstránením obchodných prekážok a znížením únijných a iných dotácií deformujúcich obchod, ktoré majú pre rozvojové krajiny také negatívne dôsledky;
57. zastáva názor, že rozvojová politika EÚ by mala rešpektovať záujmy EÚ i rozvojových krajín a domnieva sa, že vzájomné otvorenie trhov by sa nemalo dosiahnuť na úkor hospodárskej stability v rozvojových krajinách, a požaduje rovnocenné kontrolné a regulačné systémy; žiada Komisiu, Radu a EIB, aby ako prioritu rozvojovej spolupráce určili poskytovanie mikroúverov malým a stredným podnikom a drobným poľnohospodárom, a tým podporovali trvalo udržateľné regionálne hospodárske štruktúry;
58. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila opatrenia prijaté na plnenie jej dlhodobých cieľov rozvoja, a zároveň pripravujú na pokračujúci rozvoj a humanitárnu pomoc počas obdobia, keď je bremeno krízy na rozvojové krajiny najťažšie;
59. zdôrazňuje, že rozsah, hĺbka a zložitosť finančnej krízy súvisia s odtrhnutím vývoja finančnictva od reálnej ekonomiky, zvyšujúcou sa svetovou nerovnováhou a zhoršujúcimi sa ekologickými problémami na našej planéte, ktoré je nutné napraviť, aby sa hospodársky systém dostal na cestu globálneho udržateľného rozvoja;
60. vyjadruje veľké znepokojenie nad tým, že negatívny dosah daňových rajov môže predstavovať neprekonateľnú prekážku pre hospodársky rozvoj v chudobných krajinách tým, že zasahujú do suverenity iných krajín, znižujú efektívnosť finančných trhov a rozdelenia zdrojov, poškodzujú daňové systémy jednotlivých štátov a zvyšujú náklady výberu daní, vytvárajú podnety na páchanie hospodárskej kriminality a ohrozujú súkromné príjmy, dobrú správu vecí verejných a hospodársky rast, a tým bránia

rozvojovým krajinám investovať do verejných služieb, vzdelávania, sociálneho zabezpečenia a blahobytu jednotlivcov;

61. zdôrazňuje, že daňové raje a offshore centrá podnecujú stratégiu vyhýbania sa plateniu daní (napríklad fingované ceny prevodov), daňové úniky a nezákonný únik kapitálu; zdôrazňuje predovšetkým, že daňové podvody v rozvojových krajinách vedú k ročným stratám daňových príjmov, ktoré zodpovedajú desaťnásobku rozvojovej pomoci poskytovanej rozvinutými krajinami; preto vyzýva členské štáty, aby boj proti daňovým rajom, daňovým únikom a nezákonnému úniku kapitálu z rozvojových krajín považovali za svoju najväčšiu prioritu; v tomto kontexte opakuje svoje presvedčenie, že by sa mala globálne rozšíriť a uskutočňovať mnohostranná automatická výmena informácií;
62. konštatuje, že na svete existujú desiatky daňových rajov, ktoré využívajú dokonca aj niektoré spoločnosti so sídlom v krajinách OECD, aby sa vyhli plateniu daní v tých rozvojových krajinách, v ktorých uskutočňujú ziskové činnosti, alebo vo svojich domovských krajinách; žiada Komisiu, aby predložila správu o možnostiach globálneho rozšírenia automatickej výmeny informácií a uplatňovania sankcií pre nespolupracujúce daňové raje a ich užívateľov a o tom, ako sa vypracúvanie správ o ziskoch a zaplatených daniach v jednotlivých krajinách môže stať pravidlom pre nadnárodné spoločnosti v EÚ;
63. uznáva, že dohodami o výmene informácií týkajúcich sa daní sa neodstránia škodlivé štruktúry oddelených daňových systémov ani absencia verejných registrov, ani sa nimi nevyhnú poskytovanie účtovných informácií, audity či uchovávanie záznamov; víta úsilie krajín skupiny G20 a Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) podniknúť opatrenia proti daňovým rajom, avšak s poľutovaním konštatuje, že stanovené kritériá, dohody o výmene informácií týkajúcich sa daní ani súčasné postupy nebudú stačiť na vyriešenie problému daňových rajov a nezákonných finančných tokov; vyzýva OECD, štáty skupiny G20 a Európsku úniu, aby prijali prísnejšie kritériá určovania daňových rajov, aby sa usilovali o dosiahnutie medzinárodne záväznej, mnohostrannej dohody o automatickej výmene informácií týkajúcich sa daní a aby stanovili opatrenia pre prípad jej nedodržania;
64. vyzýva EÚ, jej členské štáty a medzinárodné finančné inštitúcie, aby podporovali rozvojové krajiny pri konsolidovaní svojich príjmov a aby podporovali budovanie kapacít v oblasti daní;
65. konštatuje, že polovica všetkých nezákonných finančných tokov z rozvojových krajín súvisí nesprávnym stanovovaním obchodných cien, a opätovne zdôrazňuje svoju výzvu na prijatie novej záväznej globálnej finančnej dohody, ktorá nadnárodné spoločnosti vrátane ich dcérskych spoločností prinúti, aby automaticky zverejňovali dosiahnuté zisky a zaplatené dane podľa jednotlivých krajín s cieľom zaručiť transparentnosť, pokiaľ ide o hodnoty predaja, ziskov a daní v každej jurisdikcii, v ktorej majú sídlo;
66. vyzýva Komisiu, aby aktívne podporovala sociálnu a environmentálnu zodpovednosť podnikov s cieľom umožniť efektívnu kontrolu sociálnych a environmentálnych vplyvov, ako aj v oblasti dodržiavania ľudských práv v rámci činností nadnárodných podnikov a ich dcérskych spoločností v rozvojových krajinách;
67. so znepokojením konštatuje, že ďalšie zhoršenie hospodárskej situácie rozvojových krajín by mohlo viesť k neprijateľne vysokej úrovni nezamestnanosti a zvýšeniu ekonomickej migrácie; dodáva, že takéto migračné toky by mohli viesť k úniku mozgov z rozvojových

krajín a poškodiť ich ďalší hospodársky rast;

68. konštatuje potrebu skutočného zlepšenia bankových systémov v rozvojových krajinách ako konkrétneho opatrenia na poistenie investícií a rozvoja a rastu finančného sektora, odmeňovania migrantov a obchodných a iných príslušných výmen vedúcich k sociálnej súdržnosti a politickej a hospodárskej stabilite;
69. víta iniciatívu na vyhládavanie ukradnutého majetku (StAR) vedenú Úradom OSN pre drogy a kriminalitu a Svetovou bankou, ktorá má pomôcť rozvojovým krajinám v boji proti korupcii, trestnej činnosti a daňovým únikom, a vyzýva členské štáty, aby ratifikovali Dohovor Organizácie Spojených národov proti korupcii;
70. zdôrazňuje, že je dôležité podporovať rozvojové krajiny pri budovaní účinných kapacít, aby vo vlastnom záujme zvyšovali boj proti korupcii, posilňovali dodržiavanie pravidiel právneho štátu, dobrú správu a transparentnosť verejných financií s cieľom zlepšiť predvídateľnosť rozpočtu, jeho plnenie a kontrolu; zdôrazňuje význam parlamentného dozoru nad verejnými financiami; trvá na potrebe zlepšenia medzinárodných účtovných noriem s cieľom zabrániť vyhýbaniu sa plateniu daní a daňovým únikom vrátane požiadavky, aby nadnárodné spoločnosti vypracúvali finančné správy podľa jednotlivých krajín;
71. víta skutočnosť, že Európska investičná banka uplatňuje svoju aktuálnu politiku voči zámorským (offshore) finančným centrom; žiada EÚ, členské štáty a EIB, aby prevzali vedúcu úlohu v boji proti daňovým rajom tým, že prijmú pravidlá verejného obstarávania a vynakladania verejných prostriedkov, ktoré zakážu všetkým spoločnostiam, bankám či iným inštitúciám zaregistrovaným v daňových rajoch prístup k využívaniu verejných prostriedkov; vyzýva EIB, aby v rámci svojich rozšírených usmernení zvažila, či nie je potrebné, aby spoločnosti a finanční sprostredkovatelia podávali správy o svojich činnostiach v jednotlivých krajinách;
72. konštatuje, že EIB vyvinula úsilie o zabezpečenie toho, aby neposkytovala svoje záruky a investície prostredníctvom daňových rajov; žiada EIB, aby prijala potrebné dodatočné opatrenia na zabezpečenie toho, že sa tak nestane nepriamo; žiada EIB, aby informovala o vykonávaní svojej politiky v súvislosti so zahraničnými finančnými centrami; žiada EIB, aby bola zvlášť opatrná pri stanovovaní podmienok alebo kritérií podmienenosti, ktoré musia byť v súlade s politickými cieľmi EÚ, ako aj s koncepciou dôstojnej práce podľa MOP, aby sa zabezpečila maximálna účinnosť pomoci, zapojenie miestnych podnikov a podpora boj proti korupcii; zastáva názor, že EIB by mala zamerať svoju personálnu politiku na odbornosť v environmentálnej a rozvojovej oblasti;
73. považuje prebiehajúce hodnotenie vonkajšej úverovej činnosti EIB a dohôd o spolupráci v polovici obdobia, ktoré má byť dokončené v roku 2010 a v rámci ktorého Európsky parlament pôsobí ako spoluzákonodarca, za veľkú príležitosť na posilnenie úlohy EIB v rozvojovej spolupráci so základným cieľom dosiahnuť rozvojové ciele tisícročia do roku 2015; domnieva sa, že by sa tým tiež zabezpečilo popredné miesto projektov zameraných na znižovanie chudoby;
74. odsudzuje tendenčný pokles investícií do poľnohospodárstva rozvojových krajín od osemdesiatych rokov a žiada Komisiu, aby urýchlene stanovila ako prioritu potravinovú bezpečnosť a potravinovú bezpečnosť v rámci rozvojových politík Európskej únie, a aby následne podporila poľnohospodárstvo, najmä potravinárstvo a rozvoj vidieka;

75. domnieva sa, že jednou z hlavných prekážok hospodárskeho rozvoja v rozvojových krajinách je obmedzený prístup potenciálnych podnikateľov k pôžičkám a mikroúverom; ďalej zdôrazňuje otázku záruk za pôžičky, ktoré vo väčšine prípadov nie sú dostupné; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a Európsku investičnú banku, aby podstatne posilnili programy prístupu k úverom a mikroúverom;
76. žiada Komisiu a členské štáty, aby podporovali opatrenia na uľahčenie prístupu rozvojových krajín k úverom vrátane výraznej kapitalizácie multilaterálnych rozvojových bánk a vypracovali rámec na udeľovanie licencií rôznym poskytovateľom finančných služieb, ktorý by bol v súlade s potrebami miestnych obyvateľov;
77. vyzýva Komisiu, aby pri vypracúvaní návrhu na rozhodnutie o mandáte EIB na poskytovanie zahraničných úverov po preskúmaní v polovici obdobia v plnej miere zohľadnila odporúčania obsiahnuté v tejto správe;
78. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, členským štátom, organizáciám OSN, MMF a Svetovej banke, guvernérom MMF a Svetovej banky z členských štátov EÚ, ako aj krajinám skupiny G20.